

RODZINA JAKO MIEJSCE POZNAWANIA I REALIZOWANIA WARTOŚCI.

REFERAT

Prawdziwa wspólnota rodzinna odgrywa ważną rolę w rozwoju i kształtowaniu osobowości człowieka. Jest ona miejscem przepływu uczuć, które określają właściwą danej rodzinie atmosferę. Ten właśnie klimat wpływa na rozwój osobowości dziecka i kształtowanie jego społecznych reakcji na otaczający świat. Rodzina jest terenem doświadczalnym, w którym wypróbowuje się idee i postawy, otrzymując ich odbicie. Pozwala to uporządkować obraz samego siebie. Szczególnie we wczesnym wieku młodzieńczym dzieci potrzebują jasnych wskazówek silnej osobowości, by oprzeć się na nich w burzliwym okresie rozwoju. To rodzice przekazują dzieciom wartości i normy ich przestrzegania, zwracając uwagę na:

- kształtowanie właściwej oceny wartości - o wartości człowieka decyduje to, kim jest, a nie to co posiada,
- poszanowanie godności w każdym człowieku,
- gotowość niesienia pomocy drugiemu.

Wartości pozostaną tylko słowami , o ile nie będą poświadczone życiem tych, co je głoszą. Rodzina jest pierwszą i podstawową szkołą uspołecznienia. Misja wychowawcza wymaga, ażeby rodzice przekazali pojęcia , tworząc postawy, które uczynią dziecko aktywnym członkiem społeczeństwa. Największy „posag”, jakim rodzina może obdarzyć swoje dzieci, jest to co nazywamy **d o b r y m   w y c h o w a n i e m** . Dobre wychowanie zmierza do osiągnięcia sztuki dokonywania trafnego wyboru między różnie pojętymi wartościami.

Można rozróżnić takie oto wartości:

- fizyczne i cielesne: piękno, siła , zdrowie,
- ekonomiczne: bogactwa, dobra lokalowe,
- społeczne: prawo, ład, sprawiedliwość,
- etyczne: wygląd, literatura, sztuka,
- intelektualne: nauka, odkrywanie prawdy, rozwój wiedzy,
- moralne: dobro, miłość, zgodność z sumieniem,
- religijne: cele nadprzyrodzone, zjednoczenie z Bogiem.

Prawdziwe wychowanie powinno dążyć do tego, by dziecko w miarę wzrostu i dojrzewania samo chciało uczestniczyć w procesie wychowawczym. Trzeba usamodzielniać dzieci, uczyć odpowiedzialności za siebie, kierowania sobą, naprawiania błędów, realizowania własnej drogi życiowej.

Podstawowym czynnikiem w budowaniu takiej zgodności osób jest wymiana wychowawcza między rodzicami i dziećmi, w której każdy daje i otrzymuje. W późniejszych latach swojego rozwoju młody człowiek znajdzie się w sytuacjach, w których spotka się z wieloma różnymi sytuacjami i osobowościami. Terenem takim jest szkoła, a w szczególności

gimnazjum, gdzie znajduje się duża grupa młodzieży bardzo zróżnicowanej - zarówno , jeśli chodzi o wiek jak i płeć, w najtrudniejszym dla siebie wieku dorastania. Na tym etapie ważne jest, aby wymiana wychowawcza istniała nie tylko między rodzicami a dziećmi , ale też między szkołą , dziećmi i rodzicami.

To tutaj młodzież napotykając różnorodne sytuacje, przybiera różne formy reagowania na nie. Jest to między innymi agresja słowna i fizyczna. Fizyczna - dominuje wśród chłopców, którzy często konflikty rozwiązują bójkami. Słowna - równie dotkliwa w skutkach, jest domeną dziewcząt, Są to trudne do wykrycia , subtelne sposoby ośmieszania, plotkowania, nękania a nawet manipulowania związkami przyjaciół.

Osobny problem stanowi proces demonstrowania władzy przejawiający się wykorzystywaniem słabszych, często młodszych kolegów. Często też osobami wybieranymi na tzw. ofiary są osobami nieśmiały, ostrożnymi, wstydliwymi, słabymi fizycznie mającymi wyraźnie obniżoną samoocenę. Osoby te próbują same rozwiązać swój problem, radzić sobie w złych dla nich sytuacjach, nie mówiąc o tym rodzicom i wychowawcą.

W takich właśnie przypadkach konieczne jest wspólne działanie rodziców i szkoły. Wspólnie opracowane działanie może uchronić młode osoby przed ewentualnymi groźnymi dla nich sytuacjami. Obowiązkiem rodziców i nauczycieli jest troskliwie czuwać nad ich bezpieczeństwem. Szczególnie ważną jest rzeczą, by wytworzyć nawyk dyskusji, dialogu, rozmów na tematy codzienne jak i tzw. wstydliwe.

My, dorośli, powinniśmy zdawać sobie sprawę, że mamy obowiązek pokazywania swoją postawą szacunek dla prawdy oraz ukazania, że dom rodzinny powinien być oazą spokoju, odpoczynku a szkoła bezpiecznym miejscem zaspokojenia „głodu wiedzy” młodzieży.

Przygotowała
Ewa Kazmierczak
wychowawca klasy II g

Literatura:

1. „Wychowanie – potrzeba dziecka – zadania domu i szkoły”
2. „Wprowadzenie do pedagogiki” – R. Rybicki
3. „Wychowawca” – miesięcznik nauczycieli i wychowawców nr 9/2000